Schoolrapport

Openbare Montessori basisschool de Meander (09HX00)

2020-2021

Openbare Montessori basisschool de Meander
Centrumlaan
3454 CX De Meern

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens
2.2 Visie
2.3 Onderwijs en ondersteuning
2.4 Inspectie

3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

3.1 Deskundigheid
3.2 Voorzieningen
3.3 Onderwijsaanbod
3.4 Methoden
3.5 Fysieke ruimten
3.6 Protocollen
3.7 Leerkrachtvaardigheden

4 Organisatie van de ondersteuning

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

5 Planvorming en cyclisch werken

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	oktober 2020
Naam van onze school	Openbare Montessori basisschool de Meander
Onderwijstype	Basisonderwijs (BAO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Openb. Primair Onderw. Utrecht
Naam samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband Utrecht PO

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Montessori school

Toelichting op onderwijsconcept

Op onze school geven wij eigentijds montessorionderwijs, Dit betekent dat wij kinderen een stimulerende omgeving bieden, waarin wij hen op maat begeleiden. Wij zorgen voor een voorbereide omgeving die kinderen uitdaagt zich te ontwikkelen en te leren. Stap voor stap leren wij de kinderen de vaardigheden om zelfstandig te werken en houden daarbij rekening met wat elk kind aankan. Wij vinden het belangrijk dat onze kinderen eigenaar zijn van hun eigen leerproces en in contact met leerkrachten en ouders laten zien welke ontwikkeling zij doormaken. Binnen de mogelijkheden van de groep krijgt het kind de vrijheid om zelf keuzes te maken en planmatig te leren werken. Daarbij gaan wij uit van de unieke kwaliteiten en talenten van elk kind. Samenwerken vinden we erg belangrijk. We stimuleren kinderen elkaar feedback te geven. In projecten verdelen zij taken onderling, presenteren de resultaten en evalueren het proces. Onze leerkrachten creëren in elke groep een voorbereide omgeving waarin kinderen optimaal kunnen leren en geven hen hierin ook een rol. Wij hechten veel belang aan het bijbrengen van een duurzame houding: kinderen hebben een taak in het verzorgen van het lokaal, het lesmateriaal en de omgeving van de school. Zo leren zij verantwoordelijkheid te dragen voor hun omgeving.

Onze visie op passend onderwijs

De Meander heeft als taak om het onderwijs zo in te richten dat elk kind optimaal tot ontwikkeling komt, ongeacht de verschillende onderwijsbehoeften van onze kinderen.Vanuit onze handelingsgerichte benadering willen de leerkrachten elk kind zoveel mogelijk binnen de groep helpen.
De meeste kinderen volgen de gewone ontwikkelingsgang, maar er zijn ook kinderen voor wie de leerroute gewijzigd wordt met ander werk: méér en/of moeilijker of minder en/of makkelijker. Alle kinderen worden daarin begeleid en gestimuleerd. We streven ernaar elk kind op het niveau te brengen dat voor hem of haar passend is. Als een kind zich niet volgens verwachting ontwikkelt, kan de leerkracht advies vragen aan één van onze intern begeleiders. Het kan zijn dat er aanpassingen nodig zijn in het leerkrachthandelen, de klassenorganisatie of in het leerstofaanbod. Mocht dit onvoldoende blijken, dan volgen wij de ondersteuningscyclus zoals beschreven staat in het document "Ondersteuningsplan 2016-2020". Dit schooljaar wordt het document bijgesteld.
Binnen ons team hebben een aantal collega's aanvullende expertise op één of meer vakgebieden. Zo hebben we een taalspecialist, een ICT specialist en twee schoolopleiders. Daarnaast hebben wij een een hoogbegaafdheidsspecialist. De specialisten delen hun kennis en vaardigheden met het team en kunnen ingezet worden bij vragen over individuele kinderen.
Tot slot werken wij nauw samen met externe instanties zoals het Buurtteam, het Samenwerkingsverband Utrecht PO, Jeugdgezondheidszorg en onderwijsadviesbureau Zien in de Klas.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Onze school wil er zijn voor alle leerlingen uit ons werkgebied. Dat wil zeggen kinderen die wonen in de oude kern van De Meern en de wijken De Woerd en Langerak. Daarnaast bezoeken ook leerlingen uit andere wijken onze school, omdat ouders bewust kiezen voor Montessorionderwijs. Veel leerlingen komen uit gezinnen met ouders die HBO of hoger opgeleid zijn en veelal beiden werken. Een deel van de leerlingen komt uit lager opgeleide gezinnen, waarvan de moeders niet altijd werken. Het aantal kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond neemt toe.

Sterke punten in onze ondersteuning

Onze school beschikt over een enthousiast en veelzijdig team. Waar het gaat om de ondersteuning van kinderen uit dit zich in de volgende sterke punten:

- Onze specialisten taal heeft naast haar lestaken extra ambulante uren om collega's te coachen en beleid voor te bereiden. Ook onze specialist hoogbegaafdheid heeft ambulante uren.
- We zijn in staat om vroegtijdig te signaleren welke kinderen een ontwikkelingsvoorsprong hebben, zodat we voorkomen dat zij kunnen gaan onderpresteren.
- Onze school heeft een extra aanbod voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben.
- Door middel van een vroegtijdige preventieve aanpak op het gebied van lezen en spelling dringen we de uitval van kinderen hierop in de groepen 4 terug.
- Onze onderwijsassistente biedt extra ondersteuning in kleine groepjes voor kinderen in de groepen 1 t/m 8

Grenzen aan onze ondersteuning

De meeste ondersteuning vindt plaats binnen de klas. Als dit voor een bepaalde leerling niet toereikend is, óf de pedagogsiche veiligheid in de groep in het gedrang komt, bereiken wij onze grens op deze school.
De extra ondersteuning buiten de groep is deels afhankelijk van extra middelen (werkdrukgelden) en het al dan niet toekennen van een arrangement voor een bepaalde leerling.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Voor de komende periode hebben we ons als school een aantal ambities en ontwikkeldoelen gesteld:

- Het profiel van onze school als eigentijdse montessorischool versterken door een combinatie van teamscholing en veranderingen in de inhoud en de organisatie van ons onderwijs. Dit betekent dat we, gebruikmakend van montessorimateriaal, gaan werken met leerdoelen per kind, gekoppeld aan de leerlijnen. Methodes gebruiken we daarnaast als ondersteuning. Daardoor ontstaat meer handelingsruimte voor de leerkracht om aan te sluiten bij de ontwikkeling van elk kind.
- Borgen van de ondersteuningscyclus en daarbij het eigenaarschap van de leerkrachten versterken
- De kwaliteit van de analyses van de leerresultaten per kind en per groep verhogen en deze omzetten in doelgerichte acties, waarbij het eigen leerkrachthandelen uitdrukkelijk meegenomen wordt.
- Structureel tijd inruimen voor diagnostische gesprekken met kinderen en de daartoe benodigde kennis en vaardigheden van teamleden versterken

- Het leren van kinderen zichtbaar maken in de groepen

2.4 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 18-10-2018 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:
https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Voldoende.

Punten van verbetering

Het documenteren en evalueren van extra interventies van leerkrachten is nog geen vanzelfsprekendheid in het hele team. Een sturende rol van intern begeleiders en directie zorgt ervoor dat dit meer en meer gebeurt.

Sterke punten

De inspectie was van oordeel dat de leerkrachten zich goed bewust zijn van hun sterke kanten en ontwikkelpunten en dat hierover in het team constructief met elkaar gesproken wordt. De inspecteur zag een grote betrokkenheid op de kinderen.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

- Op de school aanwezig
- Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur
- Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Waar	Deskundigheid
	Autisme-specialist
	Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider
	Consulent passend onderwijs
	Gedrag / sociale vaardigheden specialist
	Jonge kind specialist
	Meer- en hoogbegaafdheid specialist
	Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper
	Orthopedagoog
	Reken-/wiskunde-specialist
	Taal-/leesspecialist

Toelichting deskundigheid

Binnen het team heeft een aantal collega's na hun pabo-opleiding een vervolgopleiding op een speciaal vakgebied gevolgd. Zij delen hun kennis en vaardigheden met het team en hebben een voortrekkersrol in de ontwikkeling van ons onderwijs op de verschillende onderdelen, zoals bijvoorbeeld taal, ICT of meer- en hoogbegaafdheid. Daarnaast beschikken onze intern begeleiders

over een brede expertise, zowel didactisch als pedagogisch. De specialisten en intern begeleiders verzorgen regelmatig programmaonderdelen op studiedagen.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Waar	Voorzieningen
	Autiklas / structuurgroep
	Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)
	Hoogbegaafdheidsklas (voltijd)
	Observatieklas
	Time-out voorziening (met begeleiding)
	Voorschool
	Zomerschool

Waar	Anders, namelijk ...
	Verbindingsgroep OZA groep

Toelichting voorzieningen

Voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben werken wij met de methode Levelspel/levelwerk. De kinderen werken hieraan in hun eigen groep, onder begeleiding van de groepsleerkracht. Kinderen die op één vakgebied snel en makkelijk door de leerstof gaan en minder instructie behoeven, krijgen hiervoor extra lesstof aangeboden. Voorkinderen die naast het Levelwerk nog meer uitdaging nodig hebben, werken we voor leerlingen vanaf groep 5 met hogere orde denkopdrachten. We maken gebruik van het instrument SIDI PRO om kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong te signaleren. Leerlingen van groep 8 met een voorlopige VWO-advies kunnen, als zij aan de criteria daarvoor voldoen, deelnemen aan de Junior Academie van het Leidse Rijn College of een vergelijkbaar aanbod van het Stedelijk Gymnasium.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Waar	Onderwijsaanbod
	Aanbod dyscalculie
	Aanbod dyslexie
	Aanbod executieve functies
	Aanbod laagbegaafdheid
	Aanbod meer- en hoogbegaafden
	Aanbod NT2
	Compacten en verrijken
	Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen
	Preventieve signalering van leesproblemen

Binnen onze school is er structureel aandacht voor signaleren van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Toelichting onderwijsaanbod

Op de Meander werken we met zowel een dyscalculie – en dyslexieprotocol, zodat we dit vroegtijdig signaleren, ernaar handelen en waar nodig extern onderzoek kunnen verantwoorden. Wat betreft het aanbod meer – en hoogbegaafden hebben we in het beleidsstuk 'Werkdocument pluskinderen en excellente kinderen' beschreven, welke aanpak wij hanteren voor kinderen die (mogelijk) een ontwikkelingsvoorsprong hebben. De leerkrachten bieden de lesstof compact aan voor kinderen die niet de gehele instructie nodig hebben. Het reguliere aanbod kan bij alle kinderen waar nodig verrijkt worden met pluswerk. Voor de kinderen die nog meer uitdaging nodig hebben, is er de mogelijkheid om te werken met Levelwerk en Hogere-Orde-Denkopdrachten.
We hebben veel aandacht voor het preventief signaleren: we volgen de kinderen middels observatiemodellen (Kijk, Zien) en via de groeps – en kindbesprekingen worden alle kinderen gemonitord. We streven ernaar vroegtijdig signalen op te pakken, al dan niet in overleg met externe instanties en uiteraard altijd in samenwerking met de ouders. Er vinden standaard driemaal per jaar oudergesprekken plaats, waarbij ook het kind aanwezig is.

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Waar	Methoden
	Aanpak emotionele ontwikkeling (bijv. faalangst)
	Aanpak gedrag(sproblemen)
	Aanpak sociale veiligheid
	Compenserende dyslexiesoftware
	Preventieve methode leesproblemen
	Rouwverwerking
	Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden
	Time-out aanpak

Toelichting methoden

De kinderen van alle groepen krijgen wekelijks een les vanuit de methode De Vreedzame School. We hebben als school een eigen Grondwet opgesteld, die weergeeft hoe we met elkaar om willen gaan. De 5 regels van deze Grondwet worden door de leerkrachten concreet uitgewerkt in gedragsafspraken per groep. Zij betrekken de kinderen hier actief bij. In andere lessen gebruiken zij ook de terminologie van De Vreedzame School, zodat kinderen hier vertrouwd mee worden. Naarmate de kinderen ouder worden, verwachten wij van hen een actieve rol in de bemiddeling bij conflicten. De leerlingen van groep 6 en 7 krijgen een mediatietraining, waarna zij als mediator kunnen optreden bij het buitenspelen. Door middel van observaties vanuit de kindvolgsystemen KIJK! en Zien! monitoren we het welbevinden van kinderen, zo nodig gevolgd door gerichte interventies in de eigen groep.

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte met individuele werkplekken
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte voor een time-out
Behandelingsruimte
Praktijklokalen/-voorzieningen tuin(kas)

Toelichting fysieke ruimten

De school beschikt naast de klaslokalen over meerdere multifunctionele ruimtes. Dit geeft mogelijkheden voor interne en externe specialisten om met kleine groepen of individuele kinderen te werken.

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pesten	Actief toegepast
Protocol dyscalculie	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol meer- en hoogbegaafdheid	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.
De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
Z	Zeer zwak
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	43 %	57 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Goed
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Goed
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Voldoende
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Goed
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Goed
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Voldoende
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Voldoende
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Goed
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Voldoende
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Voldoende

Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Goed
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Goed
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Voldoende
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Goed

Toelichting HGW

Een goed pedagogisch - didactisch klimaat, een goed onderwijsaanbod en handelingsgericht werken vormen de pijlers van een goede ondersteuning van kinderen. Het bieden van onderwijs en ondersteuning aan leren baseren wij op de zeven uitgangspunten van handelingsgericht werken (HGW):

1. Wij denken, kijken, praten en handelen in termen van onderwijsbehoeften;
2. Wij gaan uit van een voortdurende samenwerking tussen leerkracht, kind en ouders;
3. Wij richten ons op het benutten van kansen en positieve factoren en het zoeken naar mogelijkheden
4. Wij werken vanuit een kader dat gebaseerd is op systeemdenken: het één heeft invloed op het ander;
5. Wij werken handelingsgericht: gericht op het geven van haalbare en bruikbare adviezen;
6. Wij werken systematisch en transparant;
7. De leerkracht van het kind staat centraal en is de sleutelfiguur ten aanzien van het kind en de ouders.

Centraal staat altijd de vraag: wat heeft dit kind, met deze ouders, in deze klas met deze leerkracht nodig om doel x te bereiken? Daarbij werken wij volgens de cyclus van handelingsgericht werken (HGW) met de bijbehorende stappen: waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren.

Met behulp van een groepsplan wordt het onderwijsaanbod voor een bepaalde periode voor een bepaald vak omschreven. De resultaten, het leerkrachthandelen en de aanpak worden per periode geëvalueerd. Kinderen met specifieke onderwijsbehoeften worden gesignaleerd. Individuele handelingsplannen worden gemaakt in overleg met de intern begeleider: er wordt een hulpvraag geformuleerd door de leerkracht en/of intern begeleider als het kind een periode planmatig hulp krijgt. Binnen de HGW cyclus vinden in elke periode verschillende besprekingen plaats en worden de resultaten van de kinderen methodisch bijgehouden en geëvalueerd.

Bij de overgang naar de volgende groep vindt er een overdracht plaats aan de hand van alle gegevens en maakt de nieuwe groepsleerkracht per vakgebied een nieuw groepsplan afgestemd op de onderwijsbehoeften van de kinderen en aangepast aan de nieuwe (tussen)doelen die hij met hen wil bereiken.

De besprekingen

Gedurende het schooljaar vinden op verschillende niveaus en met verschillende doelen besprekingen binnen de ondersteuning plaats. Deze besprekingen zijn in de cyclus opgenomen en volgen elkaar in een logische volgorde op. Een uitgebreide omschrijving is te vinden in het document "Ondersteuningsplan 2016-2020". Dit schooljaar wordt wordt het document met het team doorgenomen en geupdatet.

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Inrichting ondersteuningsroute

De meeste kinderen doorlopen de basisschool zonder aangepaste leerstof of extra ondersteuning. Soms is die extra ondersteuning wel nodig. Het stappenplan van deze ondersteuning is een dynamisch model, wat inhoudt dat er "beweging" mogelijk is tussen de verschillende onderwijsniveaus. De mate van ondersteuning is onderverdeeld in vijf ondersteuningsniveaus. Het ondersteuningsniveau bepaalt welke begeleiding een kind krijgt en welke professionals hierbij betrokken zijn.

Ondersteuningsniveau 1: onderwijs aan de groep

Deze kinderen zijn na de basisinstructie, verlengde of verkorte instructie van de leerkracht in staat om de leerstof zelfstandig te verwerken onder begeleiding van de leerkracht.

Om onderwijs op maat te bieden geven we voor de grootste groep kinderen basisinstructie volgens het model van de directe en effectieve instructie op drie niveaus. De grootste groep kinderen kunnen de gestelde leerdoelen behalen met behulp van deze instructieniveaus. Vanaf groep 5 bekijkt de leerkracht door middel van vooruit-toetsen welke kind minder of juist meer leerstof kan maken en welke instructie en taken daarvoor worden aangeboden. De manier van instructie geven wordt hierop aangepast. Dit initiatief en handelen ligt bij de leerkracht.

Kinderen die meer instructie nodig hebben, krijgen verlengde instructie. Bij kinderen die minder instructie nodig hebben, wordt de reguliere stof compact aangeboden en aangevuld met verrijkingsmateriaal. De instructies voor beide groepen wordt in het eigen lokaal door de leerkracht gegeven. Op dit moment zijn de andere kinderen zelfstandig aan het werk.

Ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning in de klas

De kinderen volgen het reguliere programma en hebben daarnaast specifieke onderwijsbehoeften om de gestelde doelen te bereiken.

De begeleiding, zoals gegeven wordt in ondersteuningsniveau 1, kan voor een bepaald gebied niet toereikend zijn. Het kind behaalt bepaalde leerdoelen niet of de verdiepings- of verrijkingsstof is voor een kind niet uitdagend genoeg. Het gaat om een tijdelijk uitval op een bepaald gebied, waarbij we inschatten dat de zorg van korte duur zal zijn of dat er aanpassingen van het onderwijsaanbod of van de leeromgeving nodig zijn. Uit de evaluatie van het groepsplan blijkt dat er nagenoeg geen vooruitgang is, de resultaten blijven achter op één of meerdere vakgebieden, of op het gebied van de sociale of emotionele ontwikkeling. De leerkracht bespreekt het kind met de intern begeleider (kindbespreking). De leerkracht formuleert de hulpvraag en geeft aan welke acties tot dan toe met het kind zijn ondernomen en waarom deze volgens de leerkracht tot onvoldoende resultaat hebben geleid. Dit staat vermeld in het groepsplan en is opgesteld met concrete doelen, SMART geformuleerd. Indien nodig wordt om meer informatie te verkrijgen, een observatie gedaan door de intern begeleider of een specialist binnen de school. De leerkracht informeert ouders over de evaluatie hiervan. Het individuele handelingsplan wordt in de volgende groepsplanbespreking geëvalueerd. De leerkracht voert het handelingsplan zelf uit in de groep. Het kind behoudt de aansluiting bij de groep.

Ondersteuningsniveau 3: extra ondersteuning na intern onderzoek binnen school

Deze kind volgt de reguliere doelen, maar profiteert nog onvoldoende van de individuele handelingsplannen.

Er komt een nieuw individueel handelingsplan vanuit de input van interne onderzoeksresultaten, observaties of het ondersteuningsteam. Een kind komt in ondersteuningsniveau 3 als de eerdere interventies onvoldoende effect hebben opgeleverd. Er is minimaal één periode van acht à tien weken gewerkt vanuit een individueel handelingsplan in de klas. De leerkracht loopt als het ware tegen haar grenzen aan wat betreft aanpak en begeleiding. De geboden hulp heeft niet voldoende effect gehad en de leerkracht is handelingsverlegen of denkt dat het kind in aanmerking komt voor een eigen, individuele leerlijn, het ontwikkelingsperspectief. Dit kan ook plaatsvinden bij kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong, waarbij een handelingsverlegenheid blijft bestaan.
In deze fase zoekt de leerkracht extra hulp binnen de school. Dit kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door het inzetten van een didactisch onderzoek bij de specialist 'onderzoeken', aanmelding bij het ondersteuningsteam of door inzet van een gespecialiseerde collega. De leerkracht is er verantwoordelijk voor dat het kind aangemeld wordt bij de intern begeleider. De leerkracht neemt initiatief, formuleert de hulpvraag en geeft aan welke acties tot dan toe met de kind zijn ondernomen en waarom deze volgens de leerkracht tot onvoldoende resultaat hebben geleid. Vervolgens wordt in samenspraak met de intern begeleider bepaald welke vervolgstappen worden genomen.
Het ondersteuningsteam komt vijf à zes keer per schooljaar bij elkaar. Binnen het ondersteuningsteam is een extern specialist aanwezig (een orthopedagoog) en interne specialisten (in ieder geval de intern begeleider, gedragsspecialist en de leerkracht). Afhankelijk van de hulpvraag kunnen ook andere intern specialisten gevraagd worden om aan te sluiten. Ouders worden ook uitgenodigd. Zij geven in ieder geval toestemming voor de bespreking binnen het ondersteuningsteam en voor de acties die daaruit voortvloeien. Er wordt gekeken naar de stimulerende en belemmerende factoren van het kind en naar de interventies die al gedaan zijn. Op deze manier bekijken we met elkaar wat wij als school nodig hebben om het kind de ondersteuning te bieden die wenselijk is.
Er wordt een nieuw individueel handelingsplan opgesteld door de leerkracht op grond van het advies. Dit plan wordt weer opgesteld voor een periode van acht tot tien weken. Hulp van externen wordt alleen aangevraagd met toestemming van ouders.

Ondersteuningsniveau 4: speciale ondersteuning met inzet van externe deskundigheid
Voor het kind wordt externe consultatie en / of extern onderzoek ingezet. Het kind heeft een ontwikkelingsperspectief met bijbehorend plan van aanpak.
Deze fase wordt gekenmerkt door het feit dat de school bij een kind tegen haar grenzen is aangelopen. Er is dan sprake van handelingsverlegenheid. De school gaat extern op zoek naar een aanvullende analyse en informatie om het de onderwijsbehoeften nog beter in kaart te brengen. Dat kunnen onder andere de volgende stappen zijn:

- Advies tot onderzoek om cognitie en/of sociaal-emotionele ondersteuningsvragen in kaart te brengen door een onderwijsadviesbureau, bijvoorbeeld Zien in de Klas.
- Het aanvragen van een 'analyse en ondersteuningstraject' bij het Samenwerkingsverband
- Het aanvragen van extern onderzoek, dit gaat via een verwijzing van huisarts of buurtteam en gaat over zorg die binnen de Jeugdwet valt.

Deze stappen worden altijd in samenspraak tussen intern begeleider, leerkracht en ouders gezet.
Na een onderzoek kan de uitkomst zijn dat de beste hulp voor het kind het volgen van een eigen individuele leerlijn is. Dit houdt in dat er wordt verwacht dat het kind de einddoelen van groep 8 voor een bepaald vakgebied niet gaat halen. Voor dit vakgebied krijgt het kind een eigen leerlijn, die wordt opgesteld door de intern begeleider en de leerkracht. Meestal gebeurt dit pas vanaf groep 6. In het ontwikkelingsperspectief (OPP) wordt beschreven wat de toekomstverwachting op de korte en lange termijn is van het kind op onze school. In het ontwikkelingsperspectief zal het onderwijsaanbod worden vastgelegd, maar ook het uitstroomniveau. Het uitstroomniveau is nooit een vaststaand feit,

maar kan bijgesteld worden indien de ontwikkeling anders verloopt dan gepland. Een OPP helpt om de ontwikkeling van de kind goed in beeld te brengen. Ouders ondertekenen het OPP. Het kan ook voorkomen dat voor een kind met een ontwikkelingsvoorsprong een OPP opgesteld wordt, omdat extra interventies nodig zijn om te voldoen aan de onderwijsbehoefte van dit kind.

Ondersteuningsniveau 5: extra ondersteuning door arrangement
Het kind heeft een hoge mate van ondersteuningsbehoefte(n) omdat er specifieke leer - en/of gedragsproblemen zijn. Er wordt extra ondersteuning aangevraagd bij het Samenwerkingsverband in de vorm van een arrangement.
Als het kind meer ondersteuning nodig heeft, dan binnen de basisondersteuning (ondersteuningsniveau 1 t/m 3) mogelijk is om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen, kunnen wij een aanvraag doen voor een zorgarrangement bij het Samenwerkingsverband PO Utrecht. Het betreft hier altijd kinderen met specifieke leer - en/of gedragsproblemen die zich ook met de interventies vanuit ondersteuningsniveau 4 onvoldoende ontwikkelen. De intern begeleider is verantwoordelijk voor de aanvraag, in samenspraak met de directie en de leerkracht. In de aanvraag beschrijven we welke begeleiding wij nodig hebben en hoe wij deze vorm willen geven. Onderdeel van deze aanvraag is ook het Ontwikkelingsperspectief (OPP). Ouders geven toestemming voor de aanvraag. Na toekenning voeren de interne (interne specialist) en externe hulp (ambulant begeleider) samen met de leerkracht het arrangement uit. Regelmatig vindt een 'groot overleg' plaats met alle betrokkenen om te monitoren of de begeleiding nog voldoende op maat is. Elk half jaar wordt bekeken of de tussendoelen behaald zijn. Deze worden in het OPP samen met alle betrokkenen geëvalueerd.

Ondersteuningsniveau 6: verwijzing naar speciaal (basis)onderwijs
Dit kind heeft zodanige specifieke begeleiding nodig, dat een plaatsing op het speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs gewenst is. De mogelijkheden van de school zijn te beperkt om aan de onderwijsbehoefte van het kind te kunnen voldoen.
Wanneer we de onderwijsbehoeften van het kind, ook niet met externe hulp, kunnen beantwoorden, wordt het kind doorverwezen naar specialistische zorg binnen het speciaal (basis)onderwijs. Wij dienen dan na goed overleg met ouders en deskundigen bij het samenwerkingsverband een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) in. Eén van de verplichte documenten zijn twee deskundigenadviezen. Dat houdt in, dat een orthopedagoog / psycholoog zowel vanuit het samenwerkingsverband als vanuit de ontvangende S(B)O school meekijken in het dossier en een advies geven over de aanvraag.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:
- Leraar / mentor
- Intern begeleider

Toelichting op de samenwerking met ouders
Binnen het montessorionderwijs spreken wij graag in een adem over opvoeding én onderwijs. Voor het schoolplezier en het schoolsucces van kinderen is een goede samenwerking van ouders met

leerkrachten van groot belang. Overleg, het maken van duidelijke afspraken en deze ook nakomen zijn hierbij een vereiste. Het belangrijkste voor het kind is dat we ons gezamenlijk inzetten voor zijn of haar ontwikkeling. Daarom willen we de visie op het kind in de school- en de thuissituatie met de ouders goed afstemmen. Het is bealngrijk dat de opvoeders vertrouwen uitstralen en vertrouwen hebben in het eigen kunnen van het kind.
Ouders worden op verschillende manieren op de hoogte gehouden van alles wat er op school gebeurt. Informatie over activiteiten of in de groep worden gedeeld via Social Schools. Aan het begin van het schooljaar staat de jaarkalender hierin klaar. Ook op onze website kunnen ouders de kalender raadplegen. Leerkrachten en directie publiceren regelmatig berichten aan ouders; de leerkracht over wat in elke groep speelt, de directie over schoolbrede onderwerpen.
Jaarlijks hebben de leerkrachten driemaal een gesprek met alle ouders: een startgesprek aan het begin van het schooljaar, een rapportgesprek na het eerste rapport en een afsluitend gesprek aan het eind van het schooljaar. Als de leerkracht of de ouder het wenselijk vindt, kan er altijd tussentijds een gesprek gepland worden. In de jaarkalender zijn hiervoor twee periodes ingepland: in november en in mei. De kinderen worden zoveel mogelijk bij deze gesprekken betrokken en zijn, naarmate ze ouder worden, standaard bij de gesprekken aanwezig.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:
- Leraar / mentor
- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Intern begeleider
- Ondersteuningscoördinator

Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school. Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.
Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:
- Directie
- Intern begeleider

Toelichting op het aanmeldproces

Als een kind 3 jaar is, kunnen ouders hun zoon of dochter aanmelden op onze school. We vinden het belangrijk dat ouders eerst een informatiebijeenkomst bijwonen, voordat zij hun kind inschrijven. Zo kunnen we met ouders in gesprek over onze visie op onderwijs en opvoeding en kunnen ouders een weloverwogen keuze maken of zij zich hierin kunnen vinden.
Als er sprake is van een aanmelding van een kind waarvan vermoed wordt dat extra ondersteuning nodig is, wordt een nader onderzoek uitgevoerd. Er kunnen dan bijvoorbeeld gegevens worden opgevraagd bij de voorschool of het kinderdagverblijf. Op grond van de bevindingen van het

onderzoek besluit de directeur over toelating. Binnen 6 weken na ontvangst van het aanmeldingsformulier, worden ouders geïnformeerd over de toelating van hun kind. Deze termijn kan met ten hoogste 4 weken worden verlengd.
Bij aanmelingen van kinderen vóór hun derde verjaardag spreken we van een zogenaamde vooraanmelding. Wij vragen ouders rond de derde verjaardag deze vooraanmeldiing om te zetten in een definitieve aanmelding. Dit geldt niet voor kinderen uit een gezin waarvan al oudere broers of zussen bij ons op school zitten.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal onderwijs (so)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)
Voorschool (ko)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Begeleider passend onderwijs van het SWV
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar

Andere keten-/kernpartners
Buurtteam

Toelichting samenwerking

Wij vinden het belangrijk om zorg te dragen voor een goede samenwerking met onze kern-/ketenpartners. Er vindt minimaal een keer per jaar overleg plaats met alle kernpartners samen. Met het Buurtteam en JGZ vindt meerdere malen overleg plaats.

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Directie, team- of afdelingsleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit het SOP worden gerealiseerd?

Directie en intern begeleiders bespreken twee maal per jaar de stand van zaken rondom de doelen uit het SOP. Waar nodig worden doelen bijgesteld of aangevuld. Aan het eind van het schooljaar vindt de eindevaluatie plaats. De uitkomsten worden met het team gedeeld en de dan gestelde doelen worden opgenomen in het volgende jaarplan.

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.
De Leraar is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Door structureel te werken vanuit de uitgangspunten van HGW waarborgen we continuïteit. Hieronder valt ook het minimaal tweemaal per jaar evalueren van de OPP's.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het beweging sgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, train ing en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken e n kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulant begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.

Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskundeproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.